

החלטת סגן הממונה על המשמעת – הכרעת דין

1. הנקבל עומד בפני סיום לימודיו לתואר ראשון בפקולטה לאומנויות. במסגרת אחד הקורסים היה עליו להגיש עבודה מסכמת. העבודה שהוגשה העלתה את חשד מרצת הקורס, ולאחר בדיקה, התברר כי רובה המוחלט מועתק מאחד הערכים בויקיפדיה, ללא שימוש בכללי ציטוט וללא הפניה לויקיפדיה. כתב הקובלנה שהוגש כנגד הנקבל מייחס לו, איפוא, עבירות של הפרת הוראות בעבודה והונאה בעבודה (סעיפים 29.4 ו-29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח)).
2. בדיון ההקראה שנערך בפניי (באופן מקוון) כפר הנקבל, שייצג את עצמו, בעבירות שיוחסו לו. בדיון ההוכחות (בהסכמת הצדדים, גם כן באופן מקוון), הציגה הקבילה את הדמיון הניכר בין הערך בויקיפדיה לבין עבודתו של הנקבל, בשינויי נוסח קלים. לגרסתו של הנקבל, הוא היה שרוי בעומס רב לקראת תום הסמסטר, ומתוך "ניהול סיכונים" בחר להשתמש בויקיפדיה כ"רפרנס" וכבסיס למבנה העבודה. הנקבל הדגיש כי לא העתיק ישירות מויקיפדיה, אלא התבסס באופן עצמאי על מספר מאמרים, שאל חלקם מפנה גם הערך האמור בויקיפדיה.
3. מצאתי לנכון להרשיע את הנקבל בשתי העבירות המיוחסות לו. רובה המוחלט של עבודתו של הנקבל (למעט שתי פסקאות) כמעט זהה לערך בויקיפדיה, עם שינויי נוסח קלים. גם הנקבל מודה למעשה בהפרת הוראות וב"חפיפה" משמעותית בין העבודה לבין ויקיפדיה. לגרסתו של הנקבל, מקור ה"חפיפה" הוא בהסתמכות על המבנה שמופיע בויקיפדיה. הוא ביצע עבודה עצמאית, כאשר התוצאה קרובה מאוד לערך בויקיפדיה.
4. לאור הדמיון הכמעט מוחלט בין רוב העבודה לויקיפדיה, גרסה זו של הנקבל מעלה תמיהות. עם זאת, ולאור כך שבעבודתו של הנקבל מופיעים שני מקורות שאינם מוזכרים בויקיפדיה בעברית (מתוך ארבעה אליהם הפנה הנקבל), הוצע לנקבל בדיון להראות את המאמרים העצמאיים עליהם הסתמך. הנקבל טען שאין לו כרגע גישה למאמרים אלו. לאור כך, הצעתי לנקבל, בהחלטה נפרדת שנשלחה לצדדים לאחר הדיון, להציג, בתוך מספר ימים, ראיות לעבודה העצמאית שעשה שיחזקו את גרסתו. הנקבל לא הגיב. לאור כך, גרסתו של הנקבל אינה עומדת, ויש מקום להרשיעו גם בעבירת ההונאה.

הכרעת הדין ניתנה היום, 20.11.2022.

 ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת

החלטת סגן הממונה על המשמעת – פסק דין

1. בהמשך להכרעת הדין המרשיעה את הנקבל, התקיים ביום 7.12.2022 דיון טיעונים לעונש. לדיון זה, שהתקיים באופן מקוון, בחר הנקבל שלא להתייצב (באמצעות אימייל שנשלח ביום 20.11.2022). הקבילה סברה שהעונש הראוי בעניינו של הנקבל הוא שנת הרחקה, ביחד עם פסילת הקורס והרחקה על תנאי. הקבילה הדגישה את השיקולים לחומרה. הנקבל תלמיד בשנתו האחרונה, ומדובר בעבודה מסכמת בקורס. בנוסף, התנהלותו של הנקבל מצדיקה החמרה בעונש. הנקבל לא נטל אחריות; הוא הביע זלזול בהליכים המשמעתיים (הן בדיונים שאליהם התייצב והן בהודעתו על אי-התייצבותו לדיון הטיעונים לעונש).

2. החלטתי לקבל את עמדת הקבילה ולהטיל על הנקבל עונש של שנת הרחקה. בהכרעת הדין עמדתי על הדמיון – הכמעט מוחלט – בין עבודתו של הנקבל לבין הערך הרלוואנטי מויקיפדיה. לכך יש לצרף את השיקולים לחומרה – מדובר בעבודה מסכמת ובתלמיד בשנתו האחרונה לתואר הראשון. אדגיש גם את התנהלותו של הנקבל. כך, הוא הביע זלזול בהליכים המשמעתיים במהלך דיון ההוכחות; לא התייחס להחלטה שניתנה לאחר דיון ההוכחות; וסירב, במפגיע, להתייבב לדיון (המקוון) בעניין העונש. התנהלות הנקבל תורמת לתחושה שהוא לא הפנים את הפסול במעשיו, ומצדיקה החמרה מסוימת בעונשו. אני גוזר, איפוא, את עונשו של הנקבל כדלקמן:

- א. פסילת הקורס נשוא הקובלנה.
- ב. הרחקה בפועל לשנה, החל מיום פתיחת סמסטר ב' תשפ"ג. הנקבל יוכל, אם כן, לשוב ללימודים בסמסטר ב' תשפ"ד.
- ג. הרחקה על תנאי של שני סמסטרים למשך שנתיים.

פסק הדין ניתן היום, 25.12.2022.

ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת